

Om musiken i dagens högmässa

1. W A Mozart: (1756-1791): Motett: "Ave Verum Corpus" 1791, KV 618

F Street Quartet, piano: Christiane Højlund

Den latinska hymnen "Ave Verum Corpus" (Var hälsad, sanna kropp) kallas också för Nattvardshymnen. Texten tillskrivs påven Innocentius VI (död 1362). och har tonsatts av åtskilliga kompositörer, förutom Mozart t ex av Francis Poulenc och Camille Saint-Saens.

Detta visste du inte om just Mozarts version: Det finns – inte helt belagda - uppgifter om att Mozart i en av sina många ekonomiskt trängda perioder bad en lokal präst i Prag om att få en packe notpapper från församlingens förråd, han var angelägen att avsluta en (sannolikt välbetald) operakomposition, Trollflöjten, och hans eget förråd av notpapper var tomt. Som tack, eller möjligtvis symbolisk ränta, ska han ha komponerat sin Ave Verum Corpus och gett den till kantorn i församlingen!

2. Waldemar Åhlén (1894–1982): "Sommarpsalm", text av Carl-David Wirsén, 1933

F Street Quartet, a cappella

Detta stycke är en av de mest älskade svenska körsångerna. Åhléns Sommarpsalm, bland körsångare ibland respektlöst kallad "En vänlig grönsak", har kallats ett kärvtänligt exempel på populär poesi och en del av det svenska folkets sommarlängtan och kulturella arv. Den har sjungits på tusentals vår- och sommarkonserter, skolavslutningar och den har legat på Svensktoppen i sex veckor med The Real Group. Ett av de åtskilliga bröllop då denna sång sjungits är för kronprinsessan Victoria och prins Daniel. Melodin lär ha komponerats av Severus Gastorius, kantor i den tyska staden Jena, ungefär 1675.

Detta visste du inte om Waldemar Åhlén: Han var i årtionden verksam som organist i St Jacobs Kyrka nära Kungsträdgården men han var samtidigt entusiastisk lärare i sång vid Stockholms Blindinstitut i Tomtebodan. Hans bror David Åhlén var kantor i Engelbretkskyrkan, och har sammanställt den bok med Bachkoraler som F Street Quartet flitigt använder, t ex första gången vi sjöng tillsammans.

3. W A Mozart: "Benedictus", sats 11 ur Requiem, 1791, KV 626

F Street Quartet, piano: Christiane Højlund

Det lär finnas mer än 5.200 idag kända tonsättningar av texten till den latinska dödsmissan Requiem och Mozarts version är en av de som framförs oftast. Senare forskning, som fortfarande är omdiskuterad, visar att Mozart själv komponerat endast en del av detta verk, sannolikt under 1791 (det år han dog, och även skrev "Ave Verum Corpus", se ovan), och att (minst) en av hans elever, Franz Xaver Süssmayer, komponerat resten. Däribland troligen hela satsen "Benedictus qui venit in nomine Domini" (Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn).

Detta visste du inte om Mozarts Requiem: Verkets tillblivelse och kvaliteten på de flesta satserna har gett upphov till häftiga diskussioner över lång tid. De ovanliga omständigheterna runt kompositionsuppdraget och den tidsmässiga närheten mellan denna själamässa och Mozarts tidiga död har gett upphov till en frodig mytbildning, som skildrats t ex i filmen "Amadeus". Troligt är att Mozart dog, endast 35 år gammal, medan han komponerade verket, men då det rörde sig om ett beställningsverk som skulle inbringa välbehövliga inkomster så fullföljdes arbetet av Mozarts elever, på initiativ av Mozarts änka Constanze som då väntade parets sjätte barn.

4. "An Irish Blessing". Trad., arrangemang av James E Moore (f 1951)

F Street Quartet, a cappella

Denna sång är en tonsättning av en gammal keltisk välsignelse, troligen från 400 – 700-talet. Som många andra keltiska dikter med kristet budskap väver den in naturupplevelser och vardagliga ting som bas för människans umgänge med Gud. Ta t ex inledningsstrofen "May The Road rise up to meet you" – Hoppas den vandring du skall ut på blir fri från större umbäranden, inga höga berg eller hinder att övervinna. Eller frasen "May the rains fall soft upon your fields". Irland kallas ju Den gröna ön, för vilket det ymniga regnandet är en förutsättning.

Texten har tonsatts av många kompositörer i många varianter: för solosång, blandad kör, barbershopkvartett och annat men vi tycker att den amerikanske kompositören Moores version är den som bäst återspeglar textens budskap. Moore var professor i komposition i musik och liturgi vid Athenaeum, Ohio men är sedan 1984 verksam i Wien.

Detta visste du inte om An Irish Blessing: En annan av de som tonsatt detta stycke är Bob Chilcott. Han var 1985 – 1997 medlem i den berömda engelska manssexten "The King's Singers", grundad 1968.

5. Camille Saint-Saëns (1835–1921): "Gud, var mig nådig" 1865

F Street Quartet, a cappella

Camille Saint-Saëns är kanske i Sverige mest känd för sina operor Samson et Delila och Djurens Karneval, samt baletten Den döende svanen. Men han har också komponerat mycket annat: violin- och cellokonserter, symfonier och körmusik. Bl a har han liksom Mozart tonsatt Ave Verum Corpus, vilket är förlaga till detta stycke. Den svenska texten till detta verk, som vi sjunger, är emellertid inte en direktöversättning utan är delar av Psaltarens Davids psalm 51 "Gud, var mig nådig" Det är troligen Lennart Hultin, 1927-1987, som har försett musiken med denna svenska text.

Detta visste du inte om Saint-Saëns, opera och psalm 51: Den bibliske psalmförfattaren David lär ha skrivit denna psalm när profeten Natan besökte honom och Batseba, kung Salomos moder, troligen ung. 1000 f kr, vilket skildras i Sven-David Sandströms opera Batseba. En av F Street Quartet's coacher, operasångerskan Marie Alexis (mer om henne nedan), medverkade som solist i urupförandet av Batseba på Stockholmsoperan 2008.

6. Anonym, upptecknad i Laudario di Cortona (c:a 1300): "Alta Trinita Beata"

F Street Quartet, a cappella

Alta Trinita Beata, ung. "Höga Heliga Treenighet", är en av c:a 50 laude (Lauda är latin och betyder sång) från 1300-talet som finns samlade den toskanska staden Cortona, på Biblioteca del Comune e dell'Accademia Etrusca. Det är inte känt vem som författat texten, inte heller vem som komponerat musiken. Sången har i alla tider varit populär bland kyrkokörer, inte minst sjungen vid ingångsprocessioner, i t ex Adolf Fredriks Bachkör. Eller i Tibble Kyrka förra söndagen, då församlingens nye kyrkoherde Michael Öjermo välkomnades.

Detta visste du inte om staden Cortona: Staden, som genom historien behärskats av umbrier och etrusker, grundades enligt legenden av Crano ungefär 300 år efter syndafloden. Crano var en ättling till Noak, vars ark lade till i Valdachiana inte långt från Cortona.

Om kvartetten:

F Street Quartet bildades för drygt ett år sedan, och vårt motto är "Vi vill skapa kammarmusik med rösterna i centrum". Vi är alla medlemmar i Tibble Vokalensemble, en kör med c:a 15 sångare som leds av Roland Möhle, Täby församlings kantor. Men vi har i olika konstellationer uppträtt också i kyrkor i Danderyd. För två veckor sedan medverkade vi i högmässa i Djursholms Kapell. Vi bor alla i Danderyd och Täby.

Vi sjunger inte bara sakral musik utan också Vocal Jazz, Brahms-kvartetter och mycket annat. Vi sjunger gärna på företagsevent, jämna högtidsdagar, studentmottagningar – överallt där kvartettsång kan förgylla!

Mer om oss finns att läsa på www.fstreetquartet.se

Kammarmusik – Med rösterna i centrum

F STREET
QUARTET

F Street Quartet är Linda Saarnak, Anna Styrud, Kalle Trollborg och Filip Ekstrand
www.fstreetquartet.se Kontakt: Filip Ekstrand, 070 262 25 57 info@fstreetquartet.se